

Motion till riksdagen 2018/19:1158

av **Anna Vikström och Ingela Nylund Watz (båda S)**

Direktutbildning till barnmorska

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta behovet av en direktutbildning till barnmorska och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Barnmorskors verksamhetsområde är brett och stora krav ställs på lednings-, samordnings-, och planeringsförmåga för hälsoarbetet samt vetenskaplig skolning för säker och evidensbaserad vård. Barnmorskans verksamhetsområde har utvidgats som en följd av samhällspolitiska reformer, och aktuell forskning har visat att utbildningstiden är kort i förhållande till kraven. Professionen har större krav på sig att arbeta folkhälsoinriktat samtidigt som tidigare krav kvarstår. Den legitimerade barnmorskans kompetens inom reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa är en förutsättning för en god sexuell och reproduktiv hälsa ur ett livscykelperspektiv och säker vård i samband med graviditet och barnafödande.

Idag är dock bristen på barnmorskor högaktuell och ett framtida nationellt problem. Sju av tio arbetsgivare uppger att de har problem med kompetensförsörjningen av barnmorskor.

Den rådande situationen på arbetsplatserna har gjort att antalet studieplatser på barnmorskeutbildningarna inte kunnat utökas enligt regeringens mål på grund av det ansträngda läget inom förlossningsvården. Detta har skapat en moment 22-situation och har blivit ett nationellt problem. Denna motion framlägger ett behov av en förändrad barnmorskeutbildning, en direktutbildning, som en del av en långsiktig lösning för att öka barnmorsketillgången.

Barnmorskor har idag två legitimationer, både som sjuksköterska och som barnmorska, och detta avviker från jämförbara examina i högskoleförordningen. Det är den enda examen som leder till en egen yrkeslegitimation där det som särskild behörighet krävs en legitimation för ett annat yrke. Barnmorskor utbildade inom EU följer andra regler enligt lag om erkännande av yrkeskvalifikationer; en del av dessa barnmorskor saknar sjuksköterskeexamen och får ändå arbeta som barnmorska i Sverige. Social-

styrelsen har nu också godkänt att barnmorskor utanför EU skall kunna genomgå olika ”snabbspår” för att arbeta i Sverige utan en sjuksköterskeexamen. Många länder både inom och utanför EU har direktutbildningar.

Med tanke på andra länders utbildningskrav till barnmorska, och att dagens långa utbildning ändå inte motsvarar nya krav som tillkommit i yrket, talar detta för att Sveriges inriktning på dubbellegitimation för att bli barnmorska kan ifrågasättas. En direktutbildning skulle inte bara kunna bredda barnmorskans kompetens inom reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa utan också leda till att den verksamhetsförlagda utbildningen förläggs under en längre tid och inte blir så komprimerad. En direktutbildning till barnmorska skulle också kunna vara en väg framåt för att åstadkomma en mer internationellt anpassad barnmorskeutbildning som också tillgodoser Sveriges stora behov av barnmorskor framöver på ett bättre sätt.

Anna Vikström (S)

Ingela Nylund Watz (S)